

Αθήνα, 4 Ιουλίου 2018

Αρ. Πρωτ. 422/ΔΣ

Θέμα: Άρθρο 13 για τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας στην ψηφιακή ενιαία αγορά

Αξιότιμοι κ.κ. Ευρωβουλευτές,

Επικοινωνώ εκ μέρους του Οργανισμού Ανοιχτών Τεχνολογιών (ΕΕΛΛΑΚ, www.eellak.gr), ενός μη κερδοσκοπικού οργανισμού με μετόχους [36 Πανεπιστήμια](#), [Ερευνητικά Κέντρα](#) και [κοινωφελείς φορείς](#). Ο Οργανισμός Ανοιχτών Τεχνολογιών έχει ως κύριο στόχο να συμβάλλει στην [ανοιχτότητα](#) και ειδικότερα στην προώθηση και ανάπτυξη των [Ανοιχτών Προτύπων](#), του [Ελεύθερου Λογισμικού](#), του [Ανοιχτού Περιεχομένου](#), των [Ανοιχτών Δεδομένων](#) και των [Τεχνολογιών Ανοιχτής Αρχιτεκτονικής](#) στο χώρο της [εκπαίδευσης](#), του [δημόσιου τομέα](#) και των [επιχειρήσεων](#) στην Ελλάδα.

Στις 20 Ιουνίου η Επιτροπή Νομικών Θεμάτων του Ευρωκοινοβουλίου (Rapporteur MEP Axel Voss) υιοθέτησε το Άρθρο 13 της προτεινόμενης Οδηγίας για τα πνευματικά δικαιώματα στην ενιαία ψηφιακή αγορά (Article 13 of the European Commission's proposed Directive for Copyright within the Digital Single Market Directive). Το άρθρο 13 της πρότασης Οδηγίας αφορά τη «χρήση προστατευόμενου περιεχομένου από παρόχους υπηρεσιών της κοινωνίας της πληροφορίας που αποθηκεύουν και δίνουν πρόσβαση σε μεγάλο αριθμό έργων και άλλου υλικού που αναφορτώνονται από τους χρήστες τους». Σύμφωνα με τη σχετική διάταξη, οι εν λόγω πάροχοι έχουν την υποχρέωση να λαμβάνουν μέτρα κατάλληλα και αναλογικά, « με σκοπό την εξασφάλιση της λειτουργίας των συμφωνιών που συνάπτονται με δικαιούχους για τη χρήση των έργων τους ή άλλου υλικού ή την αποτροπή της διαθεσιμότητας στις υπηρεσίες τους έργων ή άλλου υλικού που προσδιορίζονται από τους δικαιούχους, μέσω της συνεργασίας με τους παρόχους

υπηρεσιών». Με άλλα λόγια, το άρθρο απαιτεί από τις ιστοσελίδες που φιλοξενούν περιεχόμενο προστατευόμενο ή που δημιουργείται από χρήστες (το λεγόμενο user-generated content) να εφαρμόζουν υποχρεωτικά φίλτρα αναζήτησης παραβιάσεων πνευματικών δικαιωμάτων, σε κάθε χρήση. **Επομένως θα επιβληθεί ευρεία λογοκρισία σε όλο το περιεχόμενο που μοιραζόμαστε ηλεκτρονικά.**

Η εισαγωγή αυτόματου φιλτραρίσματος μέσω αλγορίθμων θα επιδεινώσει το υφιστάμενο πρόβλημα, διακινδυνεύοντας την κοινή χρήση όχι μόνο βίντεο remixes, αλλά και κώδικα ή έργων που περιλαμβάνουν ανοιχτά αδειοδοτημένο περιεχόμενο. Τα φίλτρα, λοιπόν, θα αφαιρούν αυτόματα κάθε φαινομενικά μη εξουσιοδοτημένη χρήση υλικού που προστατεύεται από πνευματικά δικαιώματα ανεξάρτητα από τη νομιμότητα της χρήσης. Για παράδειγμα, όταν η εν λόγω χρήση εμπίπτει στις περιπτώσεις που προβλέπονται από τις εξαιρέσεις και περιορισμούς των πνευματικών δικαιωμάτων, οι οποίες παρουσιάζουν [ανομοιογένεια](#) στα διάφορα κράτη μέλη, δεν απαιτείται ρητή έγκριση του δικαιούχου. Πιο συγκεκριμένα, όταν δεν εφαρμόζεται ο περιορισμός των πνευματικών δικαιωμάτων λόγω παρωδικού σκοπού (η σχετική διάταξη δεν έχει ενσωματωθεί για παράδειγμα στο ελληνικό δίκαιο υπάρχει όμως στο γαλλικό), τα memes αποτελούν τυπικά παραβίαση των πνευματικών δικαιωμάτων του δημιουργού της επίμαχης εικόνας, εάν δεν υπάρχει ρητή άδεια χρήσης ή εάν αυτή δε βρίσκεται στο δημόσιο τομέα (public domain).

Είναι κακή ιδέα να κάνουμε τις εταιρίες διαδικτύου υπεύθυνες για την επιβολή του νόμου περί των πνευματικών δικαιωμάτων. Για να διασφαλιστεί η συμμόρφωση και η αποφυγή ποινών, οι πλατφόρμες σίγουρα θα σφάλλουν προς το ασφαλέστερο και του υπερβολικού φραγμού. Για να διευκολυνθεί η συμμόρφωση, οι πλατφόρμες θα προσαρμόσουν τους όρους της υπηρεσίας τους, ώστε να μπορούν να διαγράψουν οποιοδήποτε περιεχόμενο ή λογαριασμό για οποιονδήποτε λόγο. Αυτό θα αφήσει τα θύματα της παράνομης διαγραφής χωρίς δικαίωμα καταγγελίας – ακόμη και αν το περιεχόμενό τους ήταν απολύτως νόμιμο. Για να συμμορφωθούν με το νόμο, θα πρέπει να λάβουν προληπτικά άδειες από κάθε κάτοχο δικαιωμάτων παγκοσμίως για όλα τα δισεκατομμύρια έργων που προστατεύονται από πνευματικά δικαιώματα, πράγμα που είναι αδύνατο επειδή δεν υπάρχουν οργανισμοί συλλογικής διαχείρισης που να αντιπροσωπεύουν όλα τα είδη έργων. Επιπροσθέτως, αν δεν εμποδίζουν τις παραβιάσεις πνευματικών δικαιωμάτων προτού συμβούν μέσω των αυτόματων φίλτρων, θα φέρουν νομική ευθύνη. Το ρίσκο τέτοιας ευθύνης θα συρρικνώσει τη βάση για επενδύσεις σε νέες επιγραμμικές υπηρεσίες και ιδίως σε νέες υπηρεσίες που αναπτύσσονται από μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις. Έτσι, θα ενισχυθεί η

συγκέντρωση της αγοράς στους παρόχους που έχουν ήδη σημαντική θέση.

Πάνω από όλα όμως, το αυτόματο φιλτράρισμα του περιεχομένου που δημιουργούν και ανεβάζουν οι χρήστες θεωρούμε ότι είναι αντίθετο με τις Ευρωπαϊκές αξίες. Αντί να ενθαρρύνεται η ανοιχτότητα, η δημιουργικότητα, η εμπιστοσύνη και η συνεργασία, δημιουργείται ένα περιβάλλον οριζόντιας παρακολούθησης και ελέγχου των χρηστών, παρόχων, και παραγωγών που είναι οι καταλύτες της καινοτομίας και δημιουργικότητας.

Για το σκοπό αυτό τους τελευταίους μήνες έχουν κινητοποιηθεί πολλοί οργανισμοί, φορείς της κοινωνίας των πολιτών αλλά και μεμονωμένοι πολίτες και το ζήτημα έχει ταρακουνήσει όλους τους Ευρωβουλευτές, οι οποίοι εν μέσω κινητοποιήσεων λάβανε πάνω από 60.000 email.

Ως εκ τούτου θεωρούμε ότι είναι σημαντικό 76 ευρωβουλευτές να ζητήσουν από την ολομέλεια αυτής της εβδομάδας να τεθεί η απόφαση της Επιτροπής Νομικών Θεμάτων για έναρξη διαπραγματεύσεων σε ψηφοφορία στην ολομέλεια της 10-13 Σεπτεμβρίου 2018, ώστε να δοθεί η ευκαιρία στην πλειοψηφία να ενημερωθεί και να κρίνει με την ψήφο της το μέλλον του Διαδικτύου στην Ευρώπη (καταθέτοντας τροπολογίες που θα εξασφαλίζουν την αφαίρεση της απαίτησης φιλτραρίσματος).

Ευχαριστούμε προκαταβολικά για την υποστήριξη σας, και ευελπιστούμε να ανταποκριθείτε στο αίτημα αυτό και να είστε μεταξύ αυτών των 76 ευρωβουλευτών.

Με εκτίμηση,
Ο Πρόεδρος ΔΣ

Διομήδης Σπινέλλης